

Energiamurros edellyttää energiajärjestelmän regulaation ja toimijoiden roolien uudelleen määrittelyn

Tapio Tuomi
Toiminnanjohtaja Suomen Lähienergialiitto ry
14.3.2019

Energiajärjestelmä muuttuu ja se koostuu uusista, toimijoista ja joustavista komponenteista. Muutos koskee kaikkea: tuotantoa, jakelua, varastointia ja kulutusta

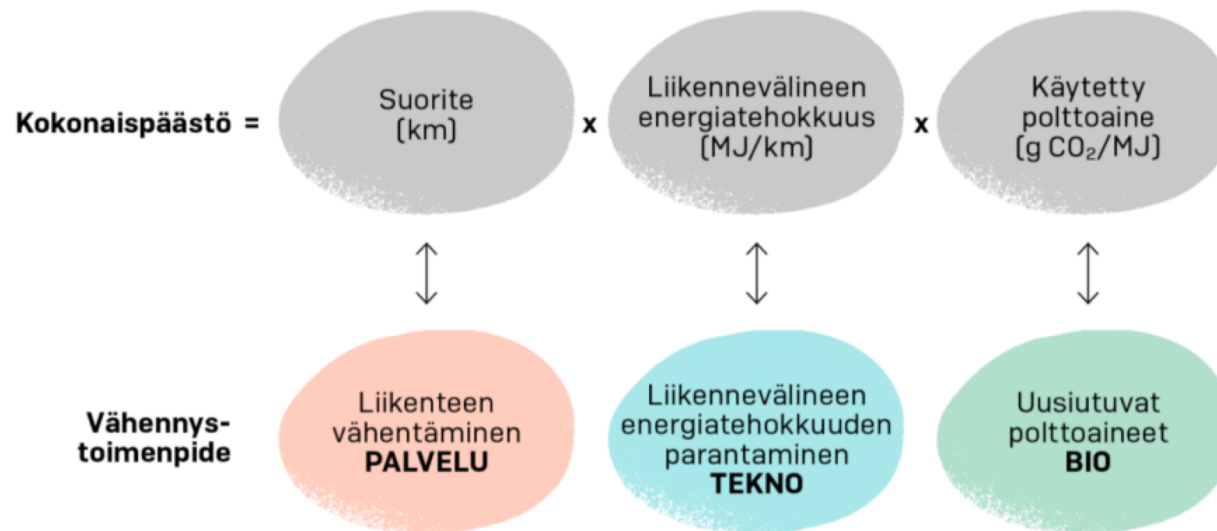
- Kuluttajien potentiaali on hyödynnettävä tehokkaasti - yksin tai erilaisissa yhteisöissä. Energian loppukäytöstä kuluttajien - asukkaat, yritykset, maatilat, julkiset toimijat - osuus on yli 50%. Kuluttajat ovat erittäin merkittävä investoija puhtaaseen energiaan: vuonna 2016 pelkästään lämpöpumppeihin 350 milj. euroa ja tulisijoihin 150 milj. euroa. Kotitaloudet investoivat uusiutuvaan energiaan vuosina 2009–2013 investointien arvosta 38 prosenttia, energiayhtiöt 26 prosenttia
- Regulaation pitää mahdollistaa ja tehdä helpoksi uusien toimijoiden ja komponenttien toiminta osana energiajärjestelmää. Tämä pitää toteutua käynnissä olevan EU:n Puhtaan energian paketin toimeenpanon yhteydessä

Suomen on panostettava lämmityksessä energiatehokkuuden parantamiseen ja päästöjen nopeaan vähentämiseen

- Jos Suomi haluaa olla cleantechin kärkimaa, lämmityksen päästövähennyksiin on asetettava tiukat tavoitteet. Sekä päästökaupan piirissä olevaan lämmöntuotantoon, että erillislämmitykseen. Tutkimus tukee kansallista, täydentävää ilmastopolitiikkaa EU päästökaupan lisäksi.
- Nestemäisten biopolttoaineiden käyttö on tarpeellista suunnata liikenteeseen sekä työkoneisiin, ei rakennusten lämmittämiseen, johon löytyy paljon kustannustehokkaampia ja teknologianeutraaleja keinoja.
- Rakennusten erillislämmityksestä peräisin olevista päästöistä suurin osa syntyy öljylämmityksestä. Me haluamme nopeuttaa sen korvaamista lämpöpumpuilla ja korkealaatuisilla kotimaisilla tulisijoilla. Tämän toteutuksessa on varmistettava toteutuksen sosiaalinen tasa-arvo.

Liikenteen puhdistaminen vaatii kaikkien puhtaiden keinojen yhtäaikaista käyttöä. Osa niistä on nopeita lyhyen tähtäimen, osa hitaampia pitkä tähtäimen ratkaisuja

1. Vähentämällä päästöjä tuottavan liikenteen suoritetta (kilometrejä) ja parantamalla muilla tavoin liikennejärjestelmän energiatehokkuutta.
2. Siirtymällä liikennevälineissä vähäpäästöisiin tai päästöttömiin teknologioihin (esimerkiksi sähköautot).
3. Ottamalla käyttöön entistä vähäpäästöisempiä tai uusiutuvia polttoaineita.

CO₂-päästöjen muodostuminen ja niiden vähentäminen liikenteessä

Energiajärjestelmä sähköistyy ja vaikuttaa muihin energiamuotoihin

- Sähköjärjestelmää ohjaa hinta, jolla ohjataan päästöjen vähentymiseen sähköjärjestelmän tila huomioiden.
- Energian kuluttajien pitää kokea hinnoittelu oikeudenmukaisena ja sähköjärjestelmän tasapaino hoidetaan kilpaillulla markkinalla

Julkisen sektorin on otettava rooli esimerkillisenä investoijana, sekä tarjota pilotti- ja kokeiluohjelmia uusien palveluiden kehittämiseen

- KAISU suunnitelman mukaan valtionhallinto luopuu toimitilojensa öljylämmityksestä vuoteen 2025 mennessä ja kaikkia julkisia toimijoita kannustetaan samaan. Erityisesti toive kohdistuu kuntiin, koska julkisten rakennusten öljynkäytöstä yli 90 % on kuntien vastuulla
- Energia- ja teollisuuspolitiikan kytkentään voitaisiin panostaa vielä merkittävästi lisää. Teknologioita on hyvin vaikea kehittää ilman pilottikohteita ja kotimarkkinoita